

[Rahbek.]
renteloven. Jeg har sagt og vil gentage det, at jeg finder, at den paa saa mange Omraader er langt bedre end den gamle Alderdomsunderstøttelseslov; men det er givet, at et System, hvorefter Retten til Aldersrentenydelse er afhængig af, at man ingenting eller saa godt som ingenting ejer, kan kun virke i een bestemt Retning, naar Talen er om Opsparing for Alderdommen.

Jeg vil ogsaa i denne Forbindelse omtale Børnenes Pligt overfor deres gamle Forældre. Tidligere i alt Fald følte de endnu, at de havde en Forpligtelse dær, og der er jo ogsaa heldigvis en Del unge, der endnu føler denne Forpligtelse, selv om Forholdet er det, at Samfundet i mange Tilfælde har overtaget den. Om dette er en heldig Udvikling, ja, det er en helt anden Sag, og selv om jeg er enig i, hvad der er blevet sagt, at vi ikke kan forbedre Moralen ved Love — det tror jeg saamænd heller ikke vi kan —, saa tror jeg modsætningsvis, at vi er i Stand til gennem vor Lovgivning at ødelægge Moralen, og jeg er ikke helt sikker paa, at ikke netop den Lovgivning, vi særlig i de sidste 12—15 Aar har været inde paa, har bidraget dertil. Det bedste vilde være — derom er sikkert alle enige —, at Lovgivning var overflødig paa disse Omraader, men vi er jo ogsaa enige i, at dette er en Utopi, at det er nødvendigt, at Lovgivningsmagten beskæftiger sig hermed. Det gælder da om at vælge en Form, der kommer Idealet saa nær som muligt — naar vi ikke kan naa selve Idealet —, og det opnaas efter min Mening ved en Folkeforsikring, hvor man gennem Præmiebetaling sikrer sig en Livrente til de gamle Dage.

Tanken er jo ikke ny; de fleste Lande har bygget deres Alderdomslovgivning paa Forsikringsprincippet. Der har allerede tidligere under denne Debat været talt om Forholdene i andre Lande, og jeg kan tilføje, at i hele Europa er der foruden Danmark kun Norge, der har en vederlagsfri Alderdomsforsørgelse. Et Land som England har tidligere haft det, men ved en Lov af 7. August 1925 er man ogsaa dær gaaet over til Forsikringsprincippet. Om alle de andre Lande i Europa gælder det, at for saa vidt man har en Alderdomslovgivning — og det har man i de allerfleste europæiske Lande nu —, er den baseret paa Forsikring. Vi ser altsaa, at vi her i Danmark staar ret ene med vort System, og da vi vel ikke tør paa-staa, at Danmark og Norge er de eneste Lande, der har Forstand paa Politik, saa kunde det vel være en Grund mere til en grundig Over-

vejelse og Undersøgelse af, om det nu virkelige er det rette Princip, vi her i Danmark er inde paa.

Ogsaa herhjemme har Sagen jo været diskuteret i mange Aar. Jeg synes, at der er særlig to Mænd, hvis Navne fortjener at nævnes ved denne Lejlighed, to Mænd, som har gjort en stor Indsats og har en stor Del af Æren for, at Tanken har vundet saa stor Udbredelse og Tilslutning; som Tilfældet er. Det er de to tidligere Medlemmer af dette høje Ting Thomas Larsen og Jensen-Sønderup. Ligesaa er der af de to Kommissioner, der har været nedsat om Spørgsmaalet, Kommissionen af 1903 og Kommissionen af 1922, blevet gjort et stort Arbejde for at undersøge og belyse denne Sag.

Som jeg sagde til at begynde med: Tanken har stigende Tilslutning i Befolkningen, og hvis vi i Dag stod paa bar Bund, hvis vi i Dag skulde begynde paa en Alderdomslovgivning, er der for mig ingen Tvivl om, at saa vilde ogsaa vi vælge en Forsikringslov. Men det gør vi jo ikke, vi har nu omtrent 40 Aars vederlagsfri Forsørgelse bag os, og det er et Forhold, som vi maa tage i Betragtning, hvis vi ønsker at have fast Bund under Fødderne i denne Sag. Jeg tror derfor, at alle, der ønsker Forsikringsprincippet indført i vor Alderslovgivning, maa gøre sig klart, at selv om Princippet er rigtigt, saa vil dets Gennemførelse i Praksis volde store Vanskeligheder, og hvis man ikke har anden og bedre Motivering, end Ordføreren for Forslagsstillerne havde, nemlig det at spare Staten og Kommunerne for de store Udgifter, tror jeg, man vil udsætte sig selv for en stor Skuffelse. Jeg ser nemlig saaledes paa det, at for at gennemføre Forsikringsprincippet i vor Alderslovgivning maa man enten give et forholdsvis stort offentligt Tilskud til Forsikringen — vil man hævde, at den nuværende Lovgivning helt skal afløses og erstattes af en Forsikringslov, saa mener jeg, det er nødvendigt med et stort offentligt Tilskud —, og saa vil det i Praksis ikke betyde nogen nævneværdig Besparelse efter min Mening, eller ogsaa maa man nøjes med at indføre Forsikringen som et Supplement til og maaske delvis Erstatning for Aldersrenten. Det sidste tror jeg lettest lader sig praktisere, og jeg skal ganske kort skitsere, hvorledes jeg personlig kunde tænke mig, det kunde gøres.

Jeg vil i denne Forbindelse beklage, at Ministerens oprindelige Aldersrenteforslag, der blev forelagt i 1927, ikke blev vedtaget. Jeg tror, at en saadan Lov vilde have egn-